Dosarul: nr.2a-1861/24(2-23093322-02-2a-08052024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - N. Lupașcu

D E C I Z I E

04 martie 2025 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele lui Ul Islam Syed Obaid, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolaev Diana împotriva lui Ul Islam Syed Obaid, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani, mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

C O N S T A T Ă:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 28.06.2023, Ul Islam (Nicolaev) Diana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ul Islam Syed Obaid, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani, mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de *****, a fost încheiată căsătoria cu pârâtul UI Islam Syed Obaid, căsătoria fiind înregistrată în registrul actelor de stare civilă sub nr.988 de către OSC sectorul Rîşcani, municipiul Chisinău la *****.
3. Indică că, din căsătorie s-au născut doi copii *****, a.n. *****şi *****, a.n. *****.
4. Susține că, viața în comun cu pârâtul a eşuat astfel încît în ultima perioadă în relaţia familială s-a creat o atmosferă insuportabilă, de neînțelegere, certuri etc., iar de câteva luni de zile locuiesc separat, nu duc gospodărie comună.
5. Incompatibilitatea caracterelor şi viziunile contrare asupra modului și principilor

de conviețuire în contextul atmosferei create au dus la convingerea fermă despre imposibilitatea păstrării în continuare a familiei.
6. Consideră că, în această situaţie, este inoportună menţinerea familiei, eşuând toate căile de împăcare, fapt pentru care şi solicită instanţei de judecată desfacerea căsătoriei, fără acordarea unui termen de conciliere.
7. Odată cu desfacerea căsătoriei este necesar de soluționat şi chestiunea domiciliului copiilor minori, în conformitate cu prevederile art.38 alin (2) pct.d) Codul familiei.
8. În acest sens notează că, în prezent copii minori locuiesc cu reclamanta şi se află la îngrijirea şi întreţinerea exclusivă a acesteia, solicitând determinarea domiciliului copiilor cu mama, UI Islam Diana.
9. În contextul în care, copiii se află la îngrijirea şi întreţinerea reclamantei, urmează să se încaseze din contul pârâtului UI Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei UI Islam Diana pensie de întreţinere pentru copii minori ***** şi *****.
10. Notează că, pârâtul UI Islam Syed Obaid este angajat în câmpul muncii la ”ISIGHT Partners” SRL, fapt ce se confirmă prin informaţiile privind salariul şi alte plăţi efectuate de către rezidentul Parcului pentru tehnologia informaţiei în folosul angajatului, eliberate de angajatorul ”ISIGHT Partners” SRL la 04.02.2022 şi 01.02.2023.
11. Astfel, pârâtul fiind încadrat şi angajat oficial în câmpul muncii, urmează să se încaseze pensia de întreţinere pentru copiii minori în cuantum de 1/3 cotă-parte din salariul şi/sau toate veniturile lui UI Islam Syed Obaid.
12. Dat fiind faptul că, pârâtul nu a dorit soluţionarea extrajudicară a prezentului litigiu, reclamanta acţionând în interesul superior la copiilor minori de a trăi într-o atmosferă armonioasă pentru dezvoltarea lor fizică, psihică şi emoţională, a fost nevoită să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată. Iar odată cu intentarea procesului judiciar este nevoită să suporte anumite cheltuieli de judecare a cauzei, printre care şi plata onorariului avocatului pentru a-și reprezenta interesele în instanţa de judecată, cheltuieli care urmează a fi încasate din contul pârâtului.
13. La data de 16.10.2023, Ul Islam Diana a depus cerere de concretizare a acțiunii.
14. Astfel, solicită reclamanta:

- desfacerea căsătoriei încheiată între UI Islam Syed Obaid şi UI Islam Diana la 01.11.2011, eveniment înregistrat şi trecut în registrul actelor de stare civilă la nr.988 de către OSC sectorul Rîşcani, municipiul Chişinău;

- determinarea domiciliului copiilor minori *****, născută la *****şi *****, născut la ***** cu reclamanta (mama) UI Islam Diana;

- încasarea din contul pârâtului UI Islam Syed Obaid, în beneficiul reclamantei UI Islam Diana, a pensiei de întreţinere pentru copii minori ***** născuta Ia *****şi UI Islam llias născut la ***** în mărime de 20000 lei, câte 10 000 lei pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului;

- încasarea din contului pârâtului UI Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei

UI Islam Diana a cheltuielilor de judecată de plată a taxei de stat și asistență juridică.

Poziția instanţei de fond:

15. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, acțiunea a fost admisă parțial.

16. S-a desfăcut căsătoria încheiată la 01 octombrie 2011 între Nicolaev Diana şi Ul Islam Syed Obaid la OSC sect.Rîșcani mun.Chișinău şi trecută în Registrul de stare civilă sub nr.988.

17. S-a determinat domiciliul copiilor minori *****, a.n.***** și *****, a.n.*****), împreună cu mama, Nicolaev Diana.

18. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei Nicolaev Diana pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** în mărime fixă a cîte 5000 lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data înaintării acțiunii în judecată-28.06.2023 şi până la atingerea majoratului copiilor minori.

19. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei Nicolaev Diana suma de 140 lei, cu titlu de taxa de stat și suma de 7000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

20. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul statului taxa de stat în suma de 3600 lei.

Solicitarea apelantului:

21. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 29.03.2024, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele lui Ul Islam Obaid, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, iar la data de 11.06.2024 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată.

Argumentele participanților la proces:

22. În motivarea apelului, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele lui Ul Islam Obaid a indicat că, la emiterea hotărârii contestate, instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că apelantul nu este angajat în câmpul muncii la moment şi despre faptul că acesta a menţionat că nu se eschivează de la plata pensiei de întreţinere, doar că este în posibilitate de a achita în jur de 3500 lei pentru fiecare copil pînă la atingerea majoratului.

23. Relevă că, cuantumul pensiei de întreţinere pentru fiecare copil minor a câte 5000 lei lunar, stabilit de prima instanță este o sumă ridicată în raport cu probele dosarului, practica judiciară şi a datelor statistice privind cuantumul întreţinerii lunare.

24. Notează că, în cazul încasării pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, urmează să se ţină cont de starea materială şi familială a părţilor, de informaţia eliberată de Biroul National de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil, de alte circumstanţe importante. în conformitate cu art.2 al Legii nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existenţă, minim de existenţă este un

indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului. Conform art.3 al aceleiaşi Legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

25. Referitor la cheltuielile de judecată, invocă că, instanţa de judecată la fel nu a ţinut cont de faptul că, apelantul nu a refuzat desfacerea căsătoriei pe cale extrajudiciară, nu a avut pretenţii referitor la domiciliul copiilor minori sa fie stabiliţi cu mama, nu a avut pretenţii referitor la întreţinerea copiilor minori şi nu a cunoscut despre intenţia intimatei de a înainta o acţiune în judecată.

26. Instanţa de fond a apreciat probele prezentate de către intimată şi au fost puse la baza hotîrării adoptate, cu toate că acestea au fost obiectate şi criticate de către reprezentantul apelantului, Or, ele sunt nişte extrase fotografiate, în limbă străină, fără traducere şi fără legalizare/supralegalizare/apostilare dacă este cazul, or, din conţinutul lor se înţelege că sunt emise de autoritate/instituţie străină. Codul de Procedură Civilă clar indică modalitatea prezentării probelor într-un proces civil şi criteriile de admisibilitate a acestora.

27. La data de 02.12.2024, avocatul Cecan Mihaela în interesele Dianei Nicolaev (Ul Islam) a depus referința, solicitând respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

28. Reprezentantul apelantului Ul Islam Syed Obaid, avocatul Inga Mifsud Wismayer fiind prezent în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat admiterea apelului pe motivele invocate.

29. Intimata Diana Nicolaev (Ul Islam), și reprezentanta acesteia, avocatul Cecan Mihaela au solicitat respingerea apelului declarat ca fiind neîntemeiat.

30. Apelantul Ul Islam Syed Obaid și reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani, mun.Chișinău, fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, nu au anunțat motivele neprezentării, precum și nu au solicitat amânarea, totodată, intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani, mun.Chișinău a solicitat examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa sa, motiv pentru care, în ordinea art.art.206, 379 CPC, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Termenul de declarare a apelului:

31. În conformitate cu art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

32. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunțat public la 21 martie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 08 aprilie 2024, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

33. Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că, cererea de apel este neîntemeiată şi pasibilă respingerii, reieșind din următoarele motive.

34. În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

35. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

36. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

37. Din textul art.240 alin.(1) CPC se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

38. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin. (1), (2) și (5) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

39. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

40. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

41. Totodată, Colegiul civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se

limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
42. Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii parțiale a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
43. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
44. În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în potrivit art.9 Cod civil, (1) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
45. Totodată, potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.
46. Articolul 16 Cod civil indică cert că,(1) apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

47. În speță, Colegiul civil a stabilit că, la data de 01 octombrie 2011, a fost încheiată căsătoria între Nicolaev Diana și Ul Islam Syed Obaid la OSC sect.Rîșcani mun.Chișinău şi trecută în Registrul de stare civilă sub nr.988, iar după înregistrarea căsătoriei reclamanta și-a schimbat numele din Nicolaev în Ul Islam (f.d.6).
48. Potrivit certificatelor de naștere nr.NA-VI 3190454 și nr.NA-VI 199982 se atestă că aceștia au doi copii minori *****, a.n.***** și *****, a.n.*****(f.d.10).
49. Prima instanţa, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, a admis acțiunea parțial.
50. S-a desfăcut căsătoria încheiată la 01 octombrie 2011 între Nicolaev Diana și Ul Islam Syed Obaid la OSC sect.Rîșcani mun.Chișinău şi trecută în Registrul de stare civilă sub nr.988.
51. S-a determinat domiciliul copiilor minori *****, a.n.***** și *****, a.n.*****, împreună cu mama, Nicolaev Diana.
52. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei Nicolaev Diana pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** în mărime fixă a cîte 5000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data înaintării acțiunii în judecată-28.06.2023 şi până la atingerea majoratului.
53. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul reclamantei Nicolaev Diana suma de 140 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.
54. S-a încasat de la Ul Islam Syed Obaid în beneficiul statului taxa de stat în suma de 3600 lei.
55. Colegiul remarcă că, așa cum a reținut instanța de fond, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori *****, a.n.***** și *****, a.n.*****în mărime fixă, dar nu în cotă procentuală, instanța a luat în considerare în primul rând că, la materialele cauzei nu a fost prezentată informație relevantă cu privire la data încadrării pârâtului în câmpul muncii, funcția deținută și nici venitul (salariul) lunar obținut, precum și prin faptul că se va leza interesul superior al copiilor minori, reieșind din vârsta acestora, faptul că copiii rămîne la întreţinerea şi educaţia mamei, care în limita responsabilităţii urmează să îi asigure, în limita posibilităţii şi a mijloacelor financiare, condiţii de viaţă necesare dezvoltării copilului, precum s-a ţinut cont şi de interesul superior al copilului.
56. Exprimându-şi dezacordul cu hotărîrea instanţei de fond, la data de 29.03.2024 avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele lui Ul Islam Syed Obaid a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată, totodată în motivarea cererii de apel a indicat că, este de acord cu încasarea pensiei de întreținere a copiilor minor în mărime fixă de 3500 lei, lunar, pentru fiecare până la atingerea majoratului.

57. Potrivit art.3 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
58. În acord cu prevederile art.5 al Convenției, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i le recunoaște prezenta Convenție.
59. În conformitate cu prevederile art.18 alin.(1) al Convenției, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
60. În textul art.9 al Convenției se desprinde cert că, statele părţi vor veghea ca niciun copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu cînd părinții trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.
61. În conformitate cu prevederile art.38 alin.(1) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soții pot prezenta instanţei judecătorești un acord privind împărțirea bunurilor lor proprietate în devălmășie şi plata pensiei de întreținere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicând mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni. Potrivit alineatului (2) lit.b) același articol, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copiilor minori şi mărimea acesteia.
62. În corespundere cu prevederile art.58 alin.(1) Codul familiei, părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
63. Potrivit art.75 Codul familiei, (1) pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulți copii. (2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinților, de alte circumstanțe importante. (3)

În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
64. În acord cu dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul familiei, (1) în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
65. Articolul 18 alin.(1) al Legii nr.338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului statuează că ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rînd de interesele acestuia.
66. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
67. Colegiul reține că, apelantul Ul Islam Syed Obaid a contestat hotărârea primei instanțe în partea admiterii cerinței reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime fixă de 500 lei lunar pentru fiecare până la atingerea majoratului, solicitând să fie încasată pensia de întreținere în mărime fixă în sumă de 3500 lei lunar pentru fiecare.
68. Potrivit informației eliberate de Biroul Național de Statistică minimul de existență pentru copii în medie lunar în semestru II al anului 2023 constituie în medie 3167,90 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani.
69. Mai mult, potrivit art.2 al Legii nr.152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existență, minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului, iar, conform art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii.
70. În această ordine de idei, Colegiul civil consideră neîntemeiate argumentele

apelantului cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 3500 lei lunar pentru fiecare, or, stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minori într-o proporție fixă de 3500 lei lunar pentru fiecare nu va corespunde cheltuielilor reale necesare pentru întreținerea şi îngrijirea unui copil, iar obligația de întreținere a copilului nu poate fi supusă unor limitări, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine părinților, care trebuie să se conducă în primul rând de interesul superior al copilului, pe de altă parte, neacordarea sprijinului material corespunzător ar leza substanțial drepturile copiilor minori, fapt inadmisibil în condițiile prevalării interesului suprem al copilului statuat în Convenția cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989.
71. Colegiul civil reține la acest capitol că, dezvoltarea, creşterea şi educarea copiilor sunt obligaţiunile stricte ale ambilor părinţi, necătând la faptul dacă locuiesc împreună sau nu cu copilul, într-o societate democratică interesele copiilor sânt primordiale.
72. În condițiile enunțate supra, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copilul minor, Colegiul civil consideră că prima instanță corect a dispus încasarea din contul lui Ul Islam Syed Obaid în beneficiul Dianei Nicolaev (Ul Islam) a pensiei de întreținere în mărime fixă în cuantum de 5000 lei, lunar, pentru fiecare copil minor *****, a.n.***** și *****, a.n.*****, de la data depunerii cererii de chemare în judecată, 28.06.2023 şi până la atingerea majoratului copilului.
73. În continuare, cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul reține că, potrivit art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.
74. Potrivit art.94 alin.(1) CPC, care reglementează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
75. În conformitate cu art.96 alin.(1) și alin.(1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
76. Astfel, Colegiul civil consideră că, instanța de fond întemeiat a încasat din contul lui Ul Islam Syed Obaid în beneficiul Dianei Nicolaev (Ul Islam) a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat de 140 lei și suma de 7000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, precum și suma de 3600 lei în beneficiul statului cu titlu de taxa de stat.
77. Potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în

măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.
78. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
79. Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.
80. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanţa de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărîrea contestată.
81. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele lui Ul Islam Syed Obaid.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 martie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolaev Diana împotriva lui Ul Islam Syed Obaid, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani, mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru